

Pamflet

Núm. 14 (2.ª època)

SURT EL DISSABTE

Barcelona, 11 d'abril del 1936

Les impaciències impertinents

Tot seguit la victòria del 16 de febrer ha retirat banderes i gallarets, i ha desat els domassos, i apagat les fogueres i gastat totes les traques, quan hauria de refer la vida estatal sota la constel·lació dels principis triomfants, des del front victoriós hom saboteja l'èxit. I el saboteja amb mala traça i potser amb mala intenció. Sembla talment que totes les forces s'hagin concertat per posar la República en perill: forces de dreta, l'acció i envestida de les quals ja descomptàvem; forces d'esquerra extrema que semblen haver perdut el seny i tot sentit de responsabilitat.

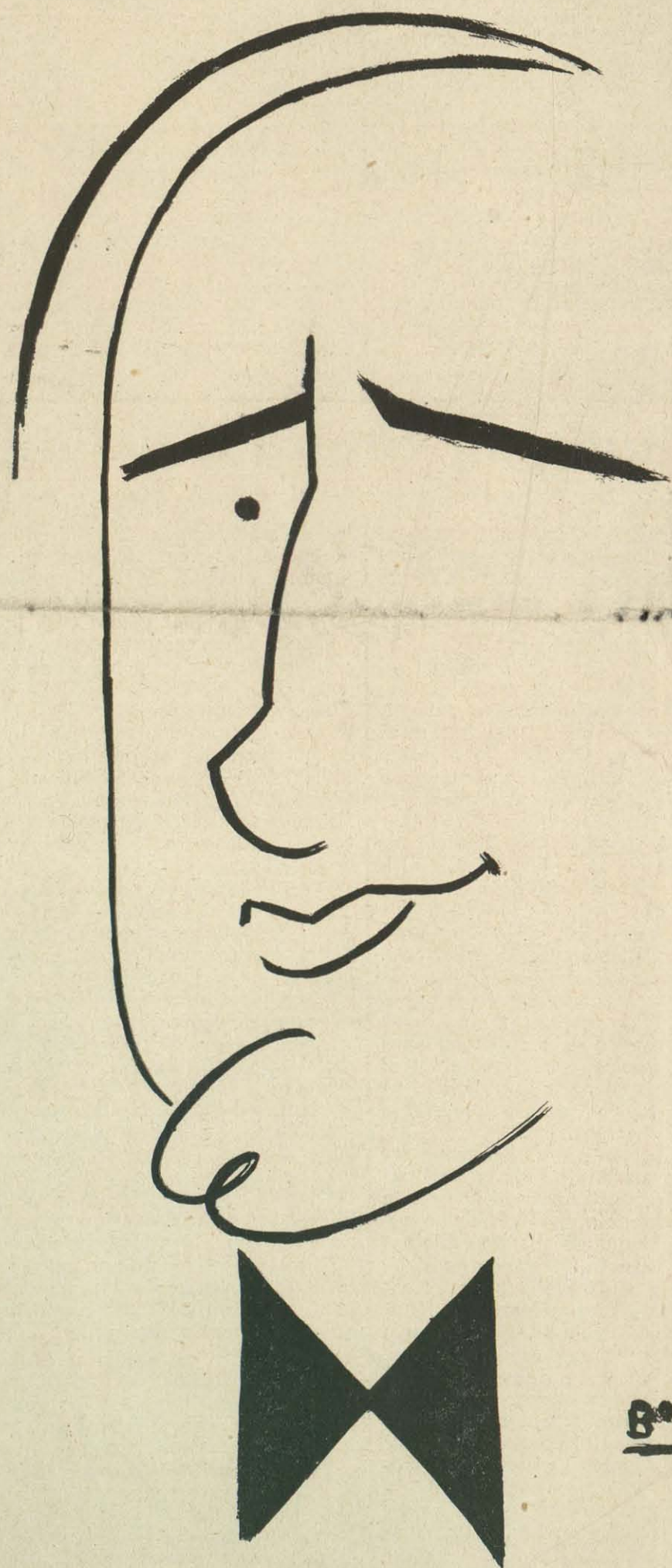
Es reproduïx el desfici que seguí al 14 d'abril. Però entre el 14 d'abril del 1931 i el 16 de febrer actual ha planat sobre Espanya el bienni negre durant el qual s'ha desfermat de la camisa de força el foll persecutor que conviu sempre entre les dretes i potser en realitat és l'únic definidor de llurs principis i l'única energia de llurs actes. Ha plogut molt entre les dues dates. Més que pluja ha estat tempesta catastròfica de la que fa difícil oblidar cuita-corrents les malvestats. ¿Per què, doncs, repetir totes les impaciències, i més que impaciències, impertinències, que comptaven la fallida passada?

Reviscolem un sentit de responsabilitat. És difícil potser en altres terres. En aquells indrets que d'una manera convulsiva y avalotadora els homes marxen d'un cantó a l'altre cal que els dirigents tinguin una contenció àdhuc excitada. Comprenem les gestes que el neòfic es promet; en un moment vol revenjar-se de les seves creences anteriors, i per altra part convèncer els seus companys d'ara que ell és capaç, en un instant, d'avantatjarlos en la nova fe. Retinguin-lo. Retinguin-lo, perquè és frenesí i no consciència, un cop li hagi passat l'atac cal témer el seu penediment i performances en sentit contrari.

Però si en les terres ineducades que ahir votaren les dretes i avui s'han fet esquerrans hi ha una explicació del desori actual, hom no s'explica aquest a Catalunya. Només té l'explicació d'aquell poder sobirà de la ximpleria que retreia Treitschke i que cal suposar immortal.

El Govern ha d'anar de pressa. Més de pressa que el primer bienni republicà. Ha de pensar que les multituds porten més arrapades dins l'ànima les directrius que determinaren la revolta de l'octubre del 1934. Que els obrers més que mai volen realitats obreristes i socialitzants. Que els catalans, malgrat les afirmacions de qui desconeix la realitat i vol treure-la de la seva butxaca, són més nacionalistes que abans.

El Govern farà molt bé de tenir-lo

PI I SUNYER

L'alcalde popular del 6 d'octubre. L'home que marxa amb tot el pes de la Ciutat damunt vers el vaixell que ha de retenir-lo. Com en altres temps heroics, la Ciutat posa la seva dignitat en un home: Pi i Sunyer.

en compte i el discurs d'Azaña demostra que se'n recorda, però també les multituds faran molt bé en no creure factibles totes les atzagaiades que li suggereixi el primer pervingut.

Perquè el fet més tràgic del moment és que no són les multituds les que senten aquestes impulsivitats entrebancadores; són fraccions i individus que volen fer-se un lloc destacat. I molts cops, encara més llastimosos, lluites personalistes dins d'un mateix clos, més que per a recabar una hegemonia per a destruir un adversari.

Si la República la fem camp obert, estadi on lluitin l'enveja, els recels, les venjances personals, els cabdillatges de campanar, estem perduts; la República, amb totes les seves promeses, fallarà. La República és ample espai on es debaten idealitats, no plets domèstics.

Hem passat dies de tràngol. En passarem més i més punyents, però és fora de l'òrbita de la lleialtat que qui els determini sigui totjust qui més vinculat està en la defensa de la República, aquells que sota la monarquia sofrien el màxim de persecució, que durant el bienni negre ha hagut d'acceptar totes les vexacions. La República ha de donar ample esplai a totes les esperances, però és deshonorós que se l'exploti per a esplaiar-hi totes les rancúnies.

El nacionalisme català dona en aquests moments exemple de contenció. (Exemple, per altra part, no prou ben atès per molts dels qui creuen que és hora de recular. Llur xerrameca imprudent posa en perill la nostra discreció.) No hem donat ni un sol pas enrera, però no creiem que sigui l'hora de posar-nos frenètics, perquè no és lleial.

Els qui amb estratègia desassenyada creuen que és un perill per a ells que el nou estat de coses es consolidi, pensin que l'afebliment de la República beneficia més que a ningú els adversaris de dreta, avui encara amb més elements de combat que els esquerrismes extremistes. I no cal fer-se il·lusions, és per a ells per qui treballen aquests atabalats. Llur tàctica és la de desacreditar la República; es proposen crear un estat d'inquietud pública que faci possible i desitjable per un sector extens de la població d'un cop d'Estat que fineixi amb la intransigència.

Esperonem la República, que no s'endormisqui sobre els llorens. Molt bé. Però tinguem cura a no crear-li conflictes sense com va ni com costa i els conflictes no el posem en el carreró sense sortida de les resolucions extremades que només tenen realitat en la imaginació febrosa de quatre caps calents. La República ha de donar tot el que ha promès. Quan ho hagi assolit hem d'esprèmer-la fins que doni les que ens prometem.